

SLOVENSKI JULIJ

TONE MIZERIT

Začetek meseca julija je v Sloveniji posebej pobarvan z izseljensko tematiko. Zanimivo bi bilo raziskati vzroke temu pojavu. Gotovo so povezani z letnim časom in počitniškim obdobjem, ki sproži val obiskov, nekakšen tok »povratniškega« turizma, predvsem iz Evrope, ZDA in Kanade.

Po osamosvojitvi leta 1991 lahko v ta seznam beležimo tudi obisk naši abiturientov Slovenskega srednješolskega tečaja ravnatelja Marka Bajuka. Večkrat potujejo za njimi družine teh petošolcev.

Množična prisotnost slovenskih izseljencev doma je tako prve dni julija spremenila v neko vseslovensko zborovanje, ki se izraža v številnih uradnih in neuradnih dogodkih. Sem lahko štejemo Vseslovensko srečanje v Državnem zboru, ki je letos beležilo že številko 13. Pobudnik je bil tedanji predsednik Komisije DZ za Slovence v zamejstvu in po svetu, Franc Pukšič. Srečanje se je ukoreninilo in poteka pozitivno, neodvisno od ideološkega predznaka posameznih vlad v vsem tem obdobju.

Ukoreninjeno je tudi zasedanje Sveta vlade RS za Slovence po svetu. Z izjemo lanskega leta, srečanje poteka prve dni julija. V njem so zastopane dejansko vse države, kjer se množično nahajajo Slovenci, od Argentine pa do Kitajske. Ni današnji namen preučevati uspešnost ali neuspešnost teh zasedanj. Hočemo le poudariti, koliko so napredovale država in izseljenske skupnosti na tej poti, katere cilj je blaginja matične domovine, trdna ohranitev slovenstva v svetu in pozitivno sodelovanje v prid Slovenije.

Tradicionalen je tudi že Tabor, ki ga organizira Izseljensko društvo Slovenija v svetu. Preko družabnega pomena, je bistvena tudi analiza in debata izseljenskih in tudi domačih vprašanj, katerim priznani strokovnjaki skupno iščejo odgovore.

Vsako leto Narodna in univerzitetna knjižnica (NUK) organizira za ta čas posebno razstavo, posvečeno izseljenstvu. Leto je namenjena Slovincem v Argentini.

Pred kratkim pa se je začela, a je že v polnem razcvetu, prireditev Dobrodošli doma, katere organizator je Urad RS za Slovence po svetu. Nastop domačih in izseljenskih ansamblov, zborov, solistov in skupin sredi Ljubljane gotovo pritegne pozornost domače javnosti in vzbudi zanimanje do izseljenskega pojava.

Vse to je le hvale vredno. Potrebno pa je, da vse poteka v vzdušju iskanja skupnega slovenskega blaga. Potrebno je tudi, da organizatorji pazijo na detajle. Zaplet ob nastopu letošnje RASTi na Kongresnem trgu, razumljiv z vidika urnikov programa, povzroča v mladih »razočaranje«, ki bi si ga lahko prihranili.

Mimo in preko malenkostnih spodrslijav pa je bistveno, da ohranimo in le še ojačimo izseljenski junij v Sloveniji.

Srečanje v državnem zboru

V vrsti zborovanj in srečanj, ki potekajo v Sloveniji v začetku julija, povezani s Slovenci po svetu, je potekalo tudi letos to pot že 13. vseslovensko srečanje, ki ga je priredi-

la pristojna komisija državnega zbora. Bilo je v četrtek, 4. julija v veliki dvorani hrama slovenske demokracije. Geslo letošnjega srečanja: *Odslikave slovenstva*. Dvorana je bila polna rojakov z vsega sveta, pa tudi predstavnikov organizacij civilne družbe za odnose s Slovenci po svetu ter katoliške Cerkve. Zbrane sta najprej pozdravila predsednik DZ Janko Veber in ministrica za Slovence po svetu Tina Komel.

Predsednik Veber je v pozdravnem govoru dejal, da se v DZ zavedajo, da rojaki predstavljajo ne le enakovreden del enotnega slovenskega naroda, ampak tudi tisto vrednoto, ki lahko s svojimi izkušnjami in s svojim znanjem pomembno prispeva k vsestranskem napredku naše države.

Ministrica Komel je spregovorila o slovenstvu *kot negovanje slovenskega jezika, kot pesem, kot molitev, kot šport, gospodarsko sodelovanje, kulturno delovanje ali slikanje*

- vse to je »odslikava« vašega osebnega slovenstva, nekaj, po čemer vas drugi ločijo od večinske skupnosti, nekaj, na čemer tudi sami gradite svojo osebno identiteto, samopodobo. Rojake je še spodbujala, naj kljubujejo asimilaciji: »Slovenska identiteta zunaj meja Slovenije bo naravnim zakonom asimilacije lahko kljubovala samo tako, da se bo skrb zanjo prenašala na mlajše generacije. Seveda pa tudi mladi ne bodo razumeli, čemu bi morali kljubovati udobni asimilaciji, če ne bodo vedeli za preteklost, za temelje svoje manjšinske ali izseljenske narodne skupnosti. Mnogi med vami ste te temelje dolga desetletja ustvarjali, jih ohranjali in krepili, za kar se vam toplo zahvaljujem. Vaš zgled pomeni enkratno energijo, smisel in obvezo za vaše naslednike.«

Predsednik Komisije DZ za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu Danijel Krivec pa je omenil, kako so se in se še bodo slovenske dejavnosti odrazile po svetu: »Še posebej pa me veseli, da so pripadniki slovenske skupnosti uspešni na polju znanosti, umetnosti, izobraževanja, gospodarstva, in navsezadnje tudi na področju politike.«

Vabljeni govorci so bili letos prof. dr. Anton Mavretič (prek video povezave), Luigia Negro iz Režije in izr. prof. dr. Mirjam Milharčič Hladnik.

V nadaljevanju pa so predstavniki raznih skupnosti po svetu, pa tudi posamezniki, predstavili svoje gledanje na problem odslikav slovenstva in slovenske identitete. Posegi so se nadaljevali še v popoldanskih urah. Gotovo je bilo eno najbolj jasnih in preglednih posegov nastop našega argentinskega rojaka dr. Andreja Finka.

Vseslovensko srečanje je gotovo ena zelo pozitivnih iniciativ. Na srečanju, pa tudi sicer, pa se je ponovila zahteva, da bi tudi izseljenci imeli svoje direktne zastopnike v Državnem zboru. Na to še čakamo.

Za pravično državo

Civilna družba za pravično Slovenijo, kateri se je do sedaj pridružilo 41 civilno-družbenih gibanj, je na novinarski konferenci predstavila 18 zahtev in predlogov za pravično državo. Zahteve se med drugim nanašajo na pravosodje, šolstvo, zdravstvo in medije ter na delovanje države kot celote.

Kot je dejal Jože Možina, med drugim zahtevajo dosledno spoštovanje države Slovenije, njenih simbolov in obrambnih sil, spoštovanje temeljnih pravic in svobod vseh državljanov. Prav tako zahtevajo transparentno demokracijo z volilnim sistemom, ki povečuje odgovornost izvoljenih poslancev in omogoča učinkovito vladanje.

Zahtevajo tudi medijsko svobodo ter enakovredno in nepristransko posredovanje družbenih in političnih sporočil. Zavračajo nasilje kot obliko političnega boja.

Po besedah Mitje Štularja zah-

tevajo tudi odpravo vplivov države na gospodarstvo, sodstvo in medije, zahtevajo takojšnjo vzpostavitev odgovornosti organov nadzora in poslovodstev družb ter zavodov v državni lasti. Prav tako zahtevajo pozitivno kadrovske selekcije v vseh segmentih družbe in zavračajo delitev kadrov po politični, ideološki, verski ali kateri koli drugi usmeritvi.

Urška Makovec je predstavila zahteve na področju pravosodja. To naj bo prenovljeno, učinkovito in pravično. Zahtevajo, naj bodo na podlagi dokazov obsojeni odgovorni za gospodarska oškodovanja in druga huda kriminalna dejanja, da bo obsojenim zaplenjeno nezakonito pridobljeno premoženje in da bo sojenje potekalo v razumnem roku ter da sodstvo ne bo sledilo kateri koli politični opciji.

Na področju skrbi za družine in mlade so proti dodatnim varčevanjem na škodo družin. Kot je dejala

Andreja Poljanec, zahtevajo, naj vlada prednostno pristopi k reševanju problematike brezposelnosti mladih in zniža obdavčitev plač ter ostalih aktivnih dohodkov ter spodbudi odpiranje novih delovnih mest. Zahtevajo tudi kakovostno in dostopno zdravstveno oskrbo ter kakovostno in pluralno šolstvo, ki bo imelo glavni poudarek na uporabnem znanju.

Prav tako zahtevajo, naj se bre-me krize pravično razporedi ter naj se zaščiti kmečko prebivalstvo, kateremu sedaj po mnenju Borisa Pleškoviča grozi dodatno izčrpavanje z nesorazmernim nepremičninskim davkom.

Po besedah Jožeta Možine je njihov interes, da se zahteve razširijo med ljudi. Prepričani so namreč, da je uresničitev zahtev v dobrobit vseh prebivalcev Slovenije in Slovencev po svetu. Štular pa tudi pričakuje, da se bodo na zahteve odzvali tisti, ki imajo odločevalske vzvode in moč.

Bratuškova in Merklova

Premierka Alenka Bratušek se je v petek 12. julija mudila na delovnem obisku v Berlinu, kjer jo je sprejela nemška kanclerka Angela Merkel. V ospredju pogovorov so bile gospodarske in evropske teme. Slovenija je namreč v preteklem tednu s strani finančnih ministrov držav z območja evra znova prejela opozorila glede nujnosti zmanjšanja javnofinančnega primanjkljaja.

Nemčija ima kot najmočnejše evropsko gospodarstvo

odločilno besedo pri iskanju rešitev za dolžniško krizo. Merklova pa nepopustljivo vztraja, da dodatno zadolževanje za že tako prezadolžene države nikakor ni rešitev. Zato je bilo precej pozornosti v pogovoru s premierko Alenko Bratušek namenjene ukrepom slovenske vlade za zmanjšanje javnofinančnega primanjkljaja. Opozorilo glede slednjega je že v začetku tega tedna Sloveniji izrekla evropskupina.

»Slovenijo smo med dru-

gim spomnili, da mora do oktobra učinkovito ukrepati za odpravo presežnega primanjkljaja,« je povedal vodja evroskupine Jeroen Dijsselbloem.

Tudi evropski komisar za gospodarske in denarne zadeve Olli Rehn je bil jasen - čas se izteka. »Aprila sem povedal, da so razmere v Sloveniji resne, a še obvladljive, če bo ukrepanje naglo. Ta ocena še velja, a ura teče.« Še posebej je po Rehnovih besedah nujna verodostojna izvedba sanacije

bančnega sektorja.

Sicer pa je na srečanju beseda tekla tudi o gospodarskem sodelovanju med državama. Z Nemčijo Slovenija ustvari okoli petino zunanje trgovine, ta država pa je tudi ena največjih vlagateljic v Sloveniji. V Nemčiji so zainteresirani za proces privatizacije v Sloveniji, ki ga je sprožila vlada Bratuškove, vendar o konkretnih interesih nemških podjetij za zdaj ni veliko znane-

VTISI IZ SLOVENIJE

V objemu dveh svetov

(Od našega dopisnika)

Pogled skozi odprta vrata v mogočno Veliko čitalnico Narodne in univerzitetne knjižnice (NUK) je bilo ozadje za prijetno odprtje razstave V objemu dveh svetov, ki sta jo o Slovencih v Argentini pripravili Helena Janežič (odgovorna za zbirko tiskov Slovencev zunaj RS) in Veronika Potočnik (za drobn tisk) v preddverju te čitalnice. Razstavni panoji na oknih in vitrine so se z bogatim materialom v NUKovem varstvu razvrstili na hodnikih, ki oklepajo veličastno stopnišče Plečnikove stvaritve.

Uverturo tega odprtja je izvedel baritonist prof. Mariko Bajuk, ki je kasneje ob klavirski spremljavi med točke vpletal samospelave slovenskih in argentinskih avtorjev. Pozdravne besede je izrekla najprej ravnateljica NUK Mateja Komel Snoj, Veronika Potočnik pa nas je v okviru pesnitve Antona Novačana Gibraltar uvedla v vsebino in izbiranje razstavljenega materiala. Prisotne je nagovorila tudi Tina Komel, ministrica na Uradu Vlade RS za Sloven-

Od leve proti desni: Helena Janežič, Mateja Komel Snoj, Veronika Potočnik in ministrica Tina Komel

ce v zamejstvu in po svetu.

Čeprav so zvezde razstave tiskane besede, te besede močno razsvetlijo tudi druge dejavnosti Slovencev v Argentini. Arhitektura, umetnost v vseh svojih odtokih, vpletenost v argentinsko zgodovino, znanost, medijska dejavnost – marsikaj se z zgornjih panojev ponuja tistemu, ki se utopi v spoznavanje tega drugega sveta.

Razstava je bogata in kaže na to, da je NUK dobro založena. Kdor je le količ-kaj seznanjen z izdajanjem knjig in revij v Argentini, se mu bo zdelo vse več ali manj znano. Z ogledom si bo osvežil spomin na naslove in avtorje, ki jih morda že nekaj časa ni več med nami. Bolj pa mu bo v oči padlo publicistično izdajanje med obema vojnama, časopisi in reviji staronaseljencev. Žal od vsega tega ni nič preživelo, razen danes osemdesetletnega Duhovnega življenja. Da pa je bilo razširjeno in brano, pa lahko sklepam, če omenim kot primer v Slovenskem tedniku velik, skoraj polstranski oglas za cenejšo vozne listke za čezoceansko plovbo. In v njem tudi sporočilo, da je najcenejše pošiljati denar svojcem v Slovenijo preko Banco Germánico de América del Sud, ki ima slovenski oddelek! In ta banka ni bila kar tako: zanj so sezidali veliko osemnadstropno poslopje v samem mikrocetru, v katerem je bil kasneje BaNaDe, danes pa so v njem pisarne raznih oddelkov ministrstva za notranje zadeve RA. Seveda: v času med obema vojnama naj bi v Argentino prišlo okoli 25.000 slovenskih izseljencev, kar ni tako majhno tržišče!

Razstava je na ogled do 4. septembra, torej ni strahu, da bi jo zamudili. Če boste v teh poletnih mesecih kaj razžali po Ljubljani, se nujno oglasite na Turjaški ulici 1, si oglejte stavbo, enega izmed spomenikov, ki si jih je postavil arh. Jože Plečnik, potem pa uživajte nad razstavnimi eksponati. Prikrajšani boste za Bajukovo petje, si pa med ogledom sami polglasno brundajte pesmico, ki vam je najbolj pri srcu. Slovensko ali argentinsko - ni važno, saj ste v objemu obeh svetov.

GB

Naslovnica programa razstave

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

TONE MIZERIT

Težko je povzeti delovanje dveh tednov argentinske politike. Še težje, če se ta povzetek piše v Ljubljani. A internet dela čudeže, bralci pa bodo gotovo odpustili kakšno nerodnost. Hvala!

Kruha in iger. Staro rimsko geslo pride prav v vseh časih in različnih deželah. Posebej pa to velja za današnjo Argentino. Vrača se nogomet; ravno prav, ker primanjkuje kruha, vsaj poceni kruha. Zakaj je vredno, da se ob tem ustavimo? Ker je prav to vprašanje neke vrste radiografija postopanja sedanje vlade in njenega vsemogočnega državnega sekretarja za trgovino. Kdo bi si kdaj mislil, da bo v naši deželi primanjkovalo pšenice. Pa se celo govori, da jo bomo morali uvažati. Položaj je enostaven. Guillermo Moreno je toliko časa mučil kmete z odloki in zapovedi glede pšenice, prepovedal izvoz in določal nesmiselne cene, da kmetje pšenice več ne sejejo. Se jim ne splača. Vse prehaja na sojo, s katero so tudi težave zaradi davka na izvoz, a jo vsaj lahko prosto prodajajo. Nekaj podobnega je z mlekom. Kmetom plačujejo tako smešne vsote za liter mleka, da mnogi krave prodajo za zakol in na pašnikih sejejo - sojo. In še bi lahko naštevali. Ko pa teče voda v grlo, Moreno seže po neumnih odlokih s prislino maksimalno ceno (10 pesov na kg do desetih dopoldan), kar pa seveda tudi ne deluje. Kot zamrznjene cene in kontrola, ki naj bi jo izvajali mladiči iz La Campore. Tudi zaprtje štirih veleblagovnic ni bilo nič drugega kot teater »za zunanjo uporabo«.

Mnogi pa se sprašujejo, zakaj gospa predsednica, kljub neštetim polomom državnega sekretarja, še sledi njegovim nasvetom in v njegove roke polaga vedno več oblasti. Saj se govori celo, da bo imenovan za ministra za gospodarstvo. **Naš vsakdanji petrolej.** Tudi na tem področju bi lahko rekli, da se zarečenega kruha več poje kot zapečenega. Vlada je te dni dokončala dogovor z ameriškim podjetjem Chevron. To bo vložilo v plinsko ležišče Vaca Muerta (eno največjih na svetu) najprej 1500 milijonov dolarjev, le za začetna dela. Vabljeni so še druga tuja podjetja. A da je vlada to dosegla, je morala izvršiti obrat 180 stopinj. Chevron bo lahko prosto izvažal plin, lahko bo tudi matični hiši pošiljal dolarske vsote dobička, in kontrola nad delovanjem bo omejena. Torej vse ravno obratno, kot predvideva zakon, na podlagi katerega so poddržavili (doslej zaplenili) YPF španskemu Repsolu. In tudi nasprotno od

ukrepov, ki jih je odločila vlada v obrambo dolarskega sklada. Zakaj tak obrat? Račun za uvoz goriva presega že vse meje in postaja rak rana kirchneristične uprave. Za letos računajo strošek 16.000 milijonov dolarjev. Tega ne prenese nobeno gospodarstvo, pa čeprav izvoz soje narašča in se njena cena drži v vrhovih. Primanjkuje dolarjev, ker tudi zamrzovanje uvoza (Moreno dixit) nič ne pomaga, marveč le povzroča težave na vseh področjih gospodarstva. Ko že govorimo o dolarju. Na črnem trgu (ali »blue«, med prijatelji) se je ameriška valuta znova prebudila in nevzdržno raste. Sedaj vsi čakajo, kaj bo našel genij argentinskega gospodarstva, da ustavi to rast. Napovedal je vzporedni dolar po 6,50, ta pa je znova presegel 8,50. A Moreno vztraja ...

Volitve se bližajo. V vladi je opaziti kako narašča živčnost. Ankete, tudi najbolj prijaznih ustanov raziskave javnega mnenja, ne kažejo dobro. Ključna provinca Buenos Aires se jim izmika, ker nepričakovani pojav župana občine Tigre (Sergio Massa), poteguje za sabo simpatijo in glasove, ki so »v lasti« vse-mogočnih županov predmestja prestolnice. A nikomur ni lahko. Opozicijske stranke, ki tudi vidijo, kako jim Massa pobira simpatije, ga napadajo, češ, da je »peto kolo« vlade, ki se bo po volitvah obrnilo, postalo funkcionalno vladi in omogočilo ustavno spremembo za ponovno kandidaturu gospe Cristine. Da dokaže, da to ni res, so te dni Massa in njegovi poslanski kandidati pred javnim notarjem podpisali izjavo, da na noben način ne bodo omogočili ponovne kandidature sedanje predsednice. Vlada pa ima tudi druge težave. Moreno je zapadel sodnemu postopku zaradi »zlorabljanja oblasti«. Bivšemu državnemu sekretarju za transport (Ricardo Jaime) so odločili zapor, pa je izginil in ga še niso našli do trenutka ko pišemo te vrstice. Na novega vrhovnega po-veljnika vojske (general Milani) padajo obtožbe sodelovanja z vojaškim režimom in kršenja človekovih pravic med protigverilsko vojno. Temu vlada zoperstavlja samo rastočo propagando. Čeprav zakon prepoveduje, da bi vladna delovanja uporabljali v volilne namene, se predsednica ob vsaki priložnosti kaže z vladnimi kandidati, jih hvali in povečuje, čeprav se, tudi po zakonu, volilna propaganda še ne sme izvajati. Koliko ji bo pa vse to pomagalo, bomo pa kmalu videli. Volitve se bližajo in z njimi trenutek resnice.

50-LETNICA ŠKOFA VOVKA

Na poti svetništva

Na nedeljo svetih bratov Cirila in Metoda, zavetnikov ljubljanske nadškofije, 7. julija 1963, je v Ljubljani umrl božji služabnik nadškof Anton Vovk. Ob 50. obletnici njegovega odhoda v večnost je bila v cerkvi Vseh svetih na ljubljanskih Žalah obletna maša, ki jo je ob somaševanju duhovnikov daroval njegov naslednik nadškof Anton Stres. Njej sta sledili krajša akademija in molitev ob Vovkovem grobu.

V cerkvenem nagovoru je nadškof Stres označil lik pokojnega pastirja in med drugim dejal: »S trpljenjem preizkušena zvestoba je Vovkovemu pričevanju in oznanjevanju dajala verodostojnost in prepričevalno moč, ki se ji nihče ni mogel zoperstavljati in ki je bila pravi blagoslov za Cerkev v preizkušnjah. Trpeči pastir je lahko vlival poguma trpečim in preganjanim duhovnikom in bodril vernike, ki so jih zaradi vere metali iz služb ter tako ali drugače zapostavljali. Škofa Antona Vovka je zvestoba Jezusu in Cerkvi veliko stala, vendar je Gospod Jezus ceno trpljenja, ki jo je plačal, obilno povrnil s tem, da je bilo njegovo pričevanje in škofovsko služenje še bolj verodostojno, prepričljivo in rodovitno za nove duhovne poklice in blagor Gospodove črede.«

Ob priložnosti te obletnice je postulator za Vovkovo beatifikaci-

jo dr. Blaž Jezeršek povedal, kako napreduje postopek. Potem, ko je Kongregacija za zadeve svetnikov konec leta 2011 izdala odlok o pravilnosti škofijskega postopka za beatifikacijo božjega služabnika nadškofa Antona Vovka, smo vstopili v tako imenovano fazo priprave pozicije o krepitvi. Po besedah postulatorja msgr. Blaža Jezerška gre za nekakšen »razširjen življenjepis. Gre za več sto včasih tudi tisoč strani besedila, v katerem avtor na podlagi v škofijskem delu postopka zbranih dokumentov obširno predstavi življenje in delo božjega služabnika. S pripravo tega dokumenta se ukvarjata dve osebi: prva z naše strani, druga pa s strani kongregacije. Mi smo kongregaciji že poslali ime osebe, zdaj pa čakamo, da to stori še kongregacija.«

S strani ljubljanske nadškofije je to gospa Del Cinque, doktorica teologije in cerkvenega prava. Kot odgovorna za pripravo pozicije se že nekaj časa poglobljeno ukvarja s tem delom. Seznanja se z zbranim gradivom v teku škofijskega postopka. Pripravlja že osnutke pozicije. Doslej so sicer postopek vodili bolj ali manj s prostovoljnimi delom. Zdaj bo potrebno, da v ta proces vključijo strokovnjake, ki se s tem delom preživljajo, zato je nadaljevanje povezano

tudi s finančnimi stroški. O nadaljevanju postopka je Blaž Jezeršek povedal:

»Ko bo pozicija uspešno sestavljena, bodo na tej osnovi svoje mnenje podali tudi člani teološke in zgodovinske komisije. Proučili bodo pozicijo in ugotovili, če je pri božjem služabniku nadškofu Vovku res šlo za visoko stopnjo herojskih kreposti. Če bo ugotovitev pozitivna, potem bodo papežu predlagali, da kandidatu podeli naslov častitljivi božji služabnik.«

Po tem dejanju se začne postopek za priznanje čudeža, ki bo, ko bo uspešno rešen, lahko pripeljal do same beatifikacije, oziroma razglasitve božjega služabnika nadškofa Vovka za blaženega.

SLOMŠKOV DOM

Razmišljanja ob domobranski proslavi

Nedelja 30. je bila sicer le zadnja nedelja v mesecu, a ne v kateremkoli

potekale najsrdečije borbe med Nemci in zavezniki. Povedali so jim, da še vedno odkrivajo dele razbitih teles in jim nato dajo časten pokop na vojaškem pokopališču.

Domovina Slovenija te civilizacijske naloge po 68 letih še vedno ni povsem opravila. V nad 600 divjih grobiščih tisoči še vedno čakajo častnega pokopa. Nepokopani mrtvi ohranjajo podzavestno travmo še v naslednjih rodovih. Le tako je razumljiva neutolažljiva bolečina tisočev ...! V slovenski skupnosti v Argentini skoraj ni družine, ki bi ne imela nepokopanega mrtvega v Sloveniji.

V spominskem nagovoru inž. Jožeta Lenarčiča (objavljen je na drugem mestu našega lista) so odmevala sporočila mlajšega rodu, razmišljanja o slovenskem holokavstu. Šolska mladina je nato s prižganimi svečkami načelovala sprevodu na dvorišče Doma k spominski plošči. Prof. Neda Vesel Dolenc je vodila molitev za pokojne,

mogočna pesem Moja domovina pa je potrdila zvestobo mladega rodu slovenskim junakom - domobrancem.

J.T.

mesecu, junij namreč slovenski narodnjaki posvečajo spomenu padlih za domovino. Še posebno se tega zaveda skupnost v Argentini, ki je neposredna potomka velikega umika iz Slovenije (exodus 1945) in Vetrinske tragedije. Padle za domovino simbolizirajo žrtve vojne in komunistične revolucije ter holokavst slovenskih domobrancev.

Srenja v Slomškovem domu se je množično udeležila spominske službe božje, ki jo je daroval župnik Janez Pintar, nakar je sledila pietetna počastitev žrtev. Mogočna slovenska trobojnica in domobranski orel sta obkrožala zgodovinske projekcije iz časov upora komunističnim revolucionarjem. V drugem delu pa so umetniški posnetki dali poudarka globokim mislim iz Debeljakove Velike črne maše za pobite Slovence in Lenarčičeve Šopek spominčic.

Čast mrtvim! je prastaro naročilo vseh civilizacij. Pokop mrtvih - prva naloga preživelih! Ko so ob 60-letnici zavezniške invazije v Normandiji časniki obiskali počastitve padlih bojevnikov na pokopališčih tamkajšnjih bojišč, se niso mogli načuditi samotnim pogrebem, ki so z lopato v roki rili po plaži in bregovih, kjer so

ŠALA PA TAKA

Medved v Slovenski vasi

30. junija je gledališka skupina Slovenske vasi znova potrdila, da je njena dejavnost na višku in da se od predstave do predstave presega. Tokrat se je v skupino vaških režiserjev polnopravno vključil še Dani Grbec, ki smo ga doslej uživali kot igralca ob dovršeno izpeljanih vlogah. V zadnjem času je bil predvsem izvrsten kot Argant v Molierjevem Namišljenem bolniku in kot oče Jernej v drami Stari in mladi Antona Medveda.

Dani si je izbral skoraj nepoznano Čehovo komedijo Medved, eno izmed njegovih zgodnjih krajših del. Slovenski prevod jo imenuje kot šalo v enem dejanju. Ta ruski pisatelj nam je dobro poznan po njegovih treh glavnih dramskih delih: Striček Vanja, Tri sestre in Češnjev vrt, saj so bile že vse ponovno igrane na naših odrih. Čeprav je zgodba kratka in argument preprost, je Medved že tipično Čehovo delo, brez pomembnejših zunanjih dogodkov, zato pa s toliko močnejšo notranjo igro.

Nadvse posrečena je bila ambientacija, ki si jo je Dani za predstavo zamislil. Povabljeni smo bili namreč »v igro«. Ko smo v tišini vstopali je že sredi dvorane vdova Jelena Ivanovna Popova (Kristina Mehle) otožno igrala na violino. Posekli smo se naokrog in še spoznali njenega starega slugo Luka (Boris Rot) in zatem prisostvovali nasilnemu vstopu posestnika Grigorija Stepanoviča Smirnova (Dani Grbec). Kot če bi bili vsi skupaj znotraj ruske izbe, smo od tu naprej doživljali to minimalno zgodbo, ki vsa poteka na enem kraju in v zaporednem času, pa te vendar popolnoma pritegne. Pritegne pa poleg dinamičnega teksta predvsem odlično igranje vseh treh.

Dani je v vlogi nasilneža popolnoma prepri-

čljiv in je to ponovna potrditev njegovih talentiranih igralskih sposobnosti. Neprekosljiv!

Nič manj zaslug nima Kristina. Njena vloga jo mnogo bolj omejuje v gestah a je toliko bolj zahtevna v izražanju notranjih čustev. Vrhunska! Radi jo bomo še gledali!

Boris ni ravno protagonist, a mu je njegov sluga dal priložnost izpričati kako od igre do igre dosega dovršeno podajanje.

Vsi trije imajo perfektno izgovarjavo, igralsko obdelano, slišno razumljivo in slovnično pravilno, kar je že samo po sebi ne lahka odlika. Dodajmo še brezhibno znanje obilnega teksta, v prostoru ki jim ni dovolil nobenega pripomočka (šepetanja).

Posebno pohvalo zaslužijo kostumi (Helena Cerar) in frizura (Martina Miklič), perfektni, čeprav smo jih opazovali iz neposredne bližine. V nenavadnem prostoru je poskrbel za luči in zvok Andrej Nabergoj, originalno primerni program je oblikovala Gizela Grbec, funkcionalno sceno je izdelal Fede Cerar s sodelavci.

Odobranje ob zaključku odlične predstave je bilo edinstveno in navdušeno ploskanje bi ob pevskem nastopu doseglo številne bise. Gledališče tega seveda ne dovoli, zagotovo pa bo omogočilo prihodnje ponovitve.

Ker večina bralcev Svobodne Slovenije predstavitev ni videla, si lahko misli, da pretiravam s pohvalo. A lahko trdim, da se skoraj ne da! Ste pa vsi sedaj že opozorjeni in ob kaki verjetni ponovitvi je ne sme nihče zamuditi!

Ā.S.

Fotografije Marko ĀeĀ

MLADI STIK

Mnogo stvari se je zgodilo v zadnjem mesecu v naši skupnosti: domobranske proslave, procesija sv. Rešnjega Telesa, očeto-

vorih z njimi smo zasledili, da potrebujejo utrditi pogled na nekatere teme, saj večkrat občutijo razliko z mišljenjem drugih sovr-

Klikni vase!

okriljem skupine »Protege tu corazón«, ki že dolgo let deluje z mladino te starosti. Prva od njih se je razvijala pod temo »Kdo sem?«, kjer so mladi razmišljali o vseh petih človeških dimenzijah: fizična, čustvena, socialna, racionalna in nadnaravna, in kako morajo v življenju vse te enakomerno rasti.

Seveda je taka delavnica vse ulakotila, zato smo radi slišali, da je kosilo že nared. Ker je bilo sončno in toplo vreme, smo dobre pice pojedli kar v parku! Med tem prostim časom pa se je nudila odlična priložnost, da se mladi pogovarjajo med seboj in se bolje spoznajo. Ni manjkalo kitar ne skupnega petja, pa tudi odbojke in nogometa ne!

A ura teče, nič ne reče! Popoldne se je pričelo z zanimivimi dinamikami. V prvi so morali mladi opisati sami sebe in pri tem razmišljati o osebnih dobrih in slabih lastnostih, pa tudi o tem, koliko so odprti do drugih. V drugi pa so iskali lastnosti sovrstnikov, in, v pogovoru z njimi, morali najti skupne točke.

Lepo je bilo videti, kako so bile vse te naloge opravljene s smehom in zabavo! Pozneje je skupina »Protege tu corazón« pričela še drugo delavnico, ki se je osredotočila na tri pojave, ki vključujejo vseh pet človeških dimenzij: prijateljstvo, spolnost in ljubezen. Presenetljivo je bilo, kako so mladi radi sodelovali, spraševali in odgovarjali na vsa vprašanja! Celo so si upali uprizoriti razne situacije!

Po potrebi malici smo, kot zaključek, imeli še eno dinamično, kjer smo za spomin zapisali lepe lastnosti vsakega od udeležencev. Po skupni sliki smo z velikim nasmehov odhajali domov... Splačalo se je! To nas navdaja z dodatno energijo, da nadaljujemo po tej poti, kljub mnogim dolžnostim, ki jih imamo!

Zelo smo hvaležni vsem, ki so nam stali ob strani, še posebno Moniki Oblak, Pavlu Groharju in Ceciliji Urbančič, ter našim staršem. Zahvaljujemo se tudi slo-

venskemu dušnemu pastirstvu za spodbudo in spremstvo srečanja. Hvaležni smo tudi vsem staršem udeležencev, ki so kljub prazniku in utrujenosti pri izpolnitvi mnogih odgovornosti pripeljali mlade na srečanje!

Želimo še naprej pomagati mladim, da bi našli odgovore na vprašanja, ki se jim v teh letih tako pogosto porajajo. Še naprej bomo razmišljali, kako bi bila taka srečanja vsakič bolj privlačna in zanimiva, poleg tega pa tudi koristna!

Marjanka Grohar, Erik Oblak, Uršula Urbančič, Nevenka Grohar, Štefi Bokalič, Mikaela Mehle

vski dan, poslovilni večer RASTI XLII, vaje, sestanki... Pa vseeno se je 44 mladih med 15. in 18. letom odločilo, da preživi dan na drugačen način.

Mladi Stik je srečanje, čigar namen je verska in moralna formacija mlajše mladine. Letos se je vršil v petek 21. junija v ramoškem zavodu Don Bosco. Kako je nastal? Organizatorji smo skupina prijateljev, ki že dolgo let deluje tako pri mladini kot pri mladcih in mladenkah. V pogo-

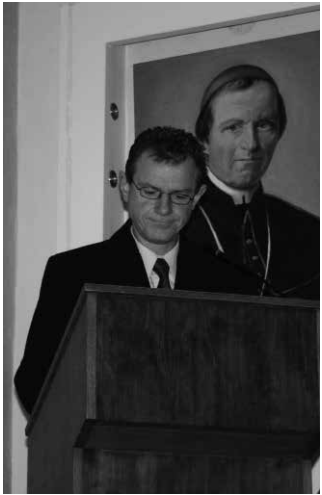
stnikov. Po zgledu srečanja Mladi val, ki se je prvič vršilo lansko leto, smo začeli razmišljati o organizaciji nečesa podobnega za mladino mlajšo od 18. let. Vložili smo mnogo truda v iskanju ustreznih oseb, ki bi jim lahko pomagale in v pripravi celotnega srečanja, da bi bilo čim bolj privlačno in koristno.

Srečanje se je pričelo okoli 10. ure, ko smo se zbrali pri zajtrku in jutranji molitvi. Glavne delavnice srečanja so bile pod

Nosimo baklo resnice

Jože Lenarčič

(Govor na spominski proslavi
v Slomškovem domu, 30. junija 2013)

Spominjamo se danes naših najdražjih; vseh tistih, ki so umrli, ker se niso hoteli odpovedati svobodi. To bo zanje spet nov junij brez prave slave. Seveda mislim na zemsko slavo, saj je ona druga že v njihovih rokah. Ena izmed redkih priložnosti, ob kateri se jih bodo spominjali, je zaenkrat naša preprosta proslava, oddaljena 12000 kilometrov od krajev, kjer se je vse to zgodilo, kot da je to skrivnost za vse ostalo človeštvo.

Predvsem želim nagovoriti mlade; njih, ki poznajo zgodovino le po knjigah.

Tisti ki so padli so bili tako mladi kot so mnogi tukaj navzoči; so se učili in delali sredi preprostega življenja v takratni Sloveniji. Niso pa vedeli, da so se drugi, na skrivaj, pripravljali da bi jim to odvzeli. Bili so komaj odrasli fantički, mislili so, da bi prav lahko živeli tako, kot do tedaj. Verjeli so, da imajo to pravico.

Morda so bili idealisti in vsak ve, da idealisti ne preživijo, ker sanjajo, včasih, nemogoče reči. Vendar tega takrat niso vedeli.

Tisti, ki so jim vzeli Slovenijo, so zamenjali njihovo življenje za zadrtn sovjetski učbenik. Izbrisali so slovensko zgodovino in si izmislili drugo.

Ko so preživeli odšli v begunska taborišča v Italiji in Avstriji, so mislili, da gredo le za nekaj časa, za nekaj tednov, dokler bi Angleži ne popravili napake, ki so jo storili.

A bilo je prepozno. Slovensko tragedijo so mogočneži zapečatili že dosti časa prej, ko so si razdelili svet na tajnem sestanku v kraju z imenom Jalta. Napaka se je spremenila v sramoto in korak nazaj je bil nemogoč. Po izgubi časti so si zavezniški prizadevali le zakriti svojo napako. Sklenili so zavezo s samim hudičem, ko so za vsako ceno opravičevali svoje kolaborantstvo s Stalinom, da bi čim prej končali vojno; vojno, ki je bila že itak odločena. Cena takrat ni bila važna, pa tudi vrednote ne.

Cena so bili ti slovenski mladeniči. Ruski diktator je v zameno zahteval njihovo kri, pa so mu jo dali. Cena ni nikogar brigala. Podarili so mu tisti del Evrope. In z njim njihova življenja.

Reke krvi in strohnjeno meso so ostali v onem drugem delu Evrope. Koncu koncev zavezništvo ni bilo treba živeti v onem drugem delu Evrope.

Spisana je bila nova zgodovina in s še svežim črnilom se je razširjala po vsej Evropi; medtem ko en je del Evrope praznoval, se drugi del pogrezal v pekel.

Spet je divja zgodovina človeštva zahtevala svoje žrtve. Sodobne žrtve za to zgodovino. A tista zgodovina je že pozabljena; zdaj ima svet že druge kaprice.

Postavljene so zdaj spominske plošče vsem tistim ki jih je umorila revolucija. Ti spomeniki so velik izziv za Slovenijo, ki še vedno ne obelodani svoje zgodovine, ker je resnična zgodovina še vedno prikrita.

Veliko več ljudi je umrlo po vojni kot pa med njo. Čudno se sliši, v resnici pa niti ne. Med vojno so revolucionarji pobili okrog šest tisoč Nemcev, pravijo, pa tudi več kot 40.000 Slovencev, med njimi mlade, stare, ženske, otroke. Žrtve morajo biti, so rekli, ker bo graditev socialističnega raja potrebovala drugačne ljudi.

Prav tako kot so to naredili fanatični nacisti, so fanatični revolucionarji pospravili z vsemi, ki niso bili njim enaki.

Vendar je nacistične morilce dosegel

Nürnberg. Nasprotno pa so naši po osemindesetdesetih letih še vedno zaščiteni z brutalnim molkom.

Ljudje lahko obiščejo Auschwitz, da kaj vidijo in se naučijo. V krajih kot je Huda jama pa ni kaj videti, ker je bilo vse zamolčano, skrito, tako kot sramota.

Množična grobišča so bila sčasoma dinamitirana, da bi ne opazili kosti in da bi naslednji rodovi ne zvedeli, da so v takratni Slovenji živeli tudi drugačni ljudje.

In čeprav si je priborila osamosvojitve, Slovenija še danes živi s svojim starim sovjetskim učbenikom. Imenujejo ga zgodovina. Zaenkrat ni brati kaj drugačnega.

Danes nas sinovi kriminalcev prosijo, naj pozabimo, da so danes drugačni časi, da se ne spleča premešavati preteklosti. Tisti, ki so pododovali fevdalno oblast v naši domovini, nas prosijo, naj pozabimo.

Pustimo stvari tako, kot so!, ponavljajo.

Za privilegirane potomce tiste tiranije je zgodovina - z malo začetnico - čisto v redu taka, kot je, čeprav je izmišljena, smešna. Njim ne odgovarja ona druga Zgodovina, resnična.

Otroci v današnji Sloveniji ne vedo nič, kaj se je zgodilo. Vendar bodo morali zvedeti prej ali slej.

Bili smo ponosen narod, vesel, poln preprostih navad; sosedje so si zaupali in pesmi so se kar same rojevale. Vendar so tovariši izbrisali nasmeh, utihnili so pesmi in zaupanje je bilo odpravljeno. Ti morilci so izdali narodovo poštenost; predali so naše sanje tuji tiraniji in si izmislili zgodovino brez srca.

Najhujši zločin pa predstavlja dejstvo, da so si prilastili otroke: iztrgali so jih materam in jih prisilili, da so kričali izprijena gesla z rdečimi zastavicami, v prisiljenih paradah brez veselja in brez duše. Prisilili so jih, da so dvigali svoje male otroške pesti, izzivajoče, da bi jih naučili sovražiti, kot so oni sovražili.

Veliko otrok tistih, ki so bili pomorjeni, je moralo ostati v Sloveniji in nositi s seboj strašno sramoto. Sramotili so jih, da bi se sramovali svojih staršev. Njim so prepovedali pravico do spomina in jim odvzeli celo pravico do enostavnega groba.

Teror je pometel s spominom, pa tudi z dostojanstvom. Čast je doletela le heroje revolucije, krvnike.

Če zgodovino pišejo zmagovalci, kot pravijo, potem obstaja še druga zgodovina, ki se je ne sme omenjati. In v Sloveniji obstaja druga zgodovina.

Slovenija je sedaj samostojna, res je, vendar pa še ni popolnoma svobodna. Samo resnica bo osvobodila Slovenijo.

Koliko časa bomo še potrebovali, da se rešimo te osvobodilne farse?

Na spominskih ploščah so zdaj imena, a bodo danes ta imena precej oddaljena, kot da spadajo v drugo zgodovino, ker njihovih telesnih ostankov ne bo tam. Ti fantje so se spremenili v travnike in cvetje po vsej Sloveniji. Daleč od doma. Od njih je ostala samo plošča z njihovimi imeni.

Vseeno, eno upanje se je le zbudilo. Danes so spet med nami na marmorju. In če se vsaj povrne le skupni spomin, bomo nekega dne morda dobili tudi njihove zemske ostanke.

Morda zgleda turobno, ampak pripeljati njihove kosti domov bi služilo nameri, da dokončno umestimo resničnost v narodno zavest. In tudi slovensko dostojanstvo.

Zdaj stojijo vsaj črni kamni v spomin na njihovo žrtev.

Naši mučenci še čakajo in čeprav lahko čakajo, saj oni niso vezani na čas, bodo vedno pričakovali glas za njihova uničena grla, resnična zgodovina še ni bila zapisana.

Ta, še nenapisana zgodovina, govori o mladih, takih kot so ti tukaj, delovnih in študirajočih, preprostih, z istim upanja polnim pogledom; mladih, polnih smeha in iluzij. In vsa ta nedolžnost, vsa ta energija, hrepenenje po življenju, se je morala ustaviti, za vedno zamrzniti.

Nosimo baklo te resnice, da jo bo svet lahko videl.

SLOVENSKI LEKTORAT NA UBA

Obisk veleposlanika Mencina

V torek, 2. julija 2013, je mag. Tomaž Mencin, slovenski veleposlanik v Argentini, obiskal lektorat slovenščine na univerzi v Buenos Airesu. Njegov obisk je sovpadel z deseto obletnico obstoja tega lektorata in zaključkom prvega semestra 2013 na buenosaireški univerzi.

Veleposlanika je najprej pozdravil g. Alejandro Valitutti, predstojnik oddelka Extensión Universitaria y Bienestar Estudiantil, kjer se poučuje slovenščina. V nadaljevanju je lektorica na kratko predstavila študij slovenščine na tukajšnji filozofski fakulteti, nato pa se je začel pogovor z gostom. Uvodna vprašanja so pri-

Slovenijo in Argentino, veleposlanikovih stikih s Slovenci v Južni Ameriki ...

Pogovor je ob pomoči priložnostne tolmačice Matilde Leskovec potekal v slovenskem in španskem jeziku. G. Mencin se je izkazal kot zanimiv in iskričast sogovornik, ki je s svojimi odgovori sprožal nova vprašanja, zato je čas, odmerjen za srečanje, minil, kot bi mignil. Študent David Espinoza je dogajanje skrbno beležil na kamero, in tako se lahko nadejamo tudi spominskega videa o tem večeru.

Veseli smo, da se je veleposlanik tako prijazno odprto odzval vabilu

Lektorica mag. Meta Klinar in veleposlanik Tomaž Mencin

pravile študentke najvišje (6.) skupine, kmalu pa so vprašanja zastavljali tudi ostali študenti. Teme so zajemale raznolika področja: o njegovih preteklih izkušnjah v drugih državah, življenju v Argentini, trenutnem gospodarskem položaju v Sloveniji, možnostih študija na slovenskih univerzah, kulturnih izmenjavah med

na obisk fakultete, in upamo, da bo sodelovanje med veleposlaništvom in lektoratom še naprej tako uspešno potekalo.

Mag. Meta Klinar
Lektorica slovenščine na UBA
v zimskem semestru 2013
(nadomeščanje redne
lektorice Mojce Jesenovec)

Mladinska knjiga odprla e-knjigarno

Knjigarna je po besedah vodje razvoja pri Mladinski knjigi Mihe Kovača sestavljena iz dveh ključnih delov - bralnih aplikacij za operacijska sistema iOS in Android ter spletne trgovine, kjer lahko kupec brska po naslovih.

Zdaj so postavljeni temelji, Mladinska knjiga pa bo še naprej razvijala svojo e-ponudbo, je na predstavitvi pojasnil Kovač. Predvidoma v enem letu nameravajo v založbi tako urediti nakup z enim klikom. Ko se bo izoblikoval knjižnično-založniški model, nameravajo razviti knjižnično izposojajo, pripravljajo pa tudi prvi učbenik v formatu epub 3, vendar bo obseg učbeniškega gradiva odvisen tudi od ministrstva za šolstvo.

Pri Mladinski knjigi so z e-knjigarno čakali tri leta, ker verjamejo, da so premajhni in si ne morejo privoščiti dragih napak. Pred nekaj več kot letom dni pa se je v e-založništvu zgodil pomemben preobrat, saj so se pojavile bralne aplikacije in podjetja, ki proizvajajo »sestavne dele« za tovrstne knjigarne in jih po naročnikovih željah tudi sestavijo.

Kot je poudaril Kovač, so se pri razvoju e-knjigarne pojavile nekatere težave. Proizvodni stroški e-knjig so praktično enaki proizvodnim stro-

škom tiskanih knjig, saj elektronske knjige niso obdavčene z nižjo stopnjo DDV, avtorske pravice, predvsem pri prevodnih delih, pa so še enkrat dražje kot pri tiskanih knjigah.

»Vse, kar prihranimo pri tem, da odpade tisk, se pri elektronskih knjigah porabi za davek in avtorske pravice,« je dejal Kovač in dodal, da bodo zgradbo e-knjigarne gradili počasi, se učili na napakah drugih in se zavedali, da bo »ta hiša, glede na svet tiskanih knjig, stala na glavi«.

Kot je delovanje spletne trgovine in aplikacij pojasnil vodja spletnega poslovanja Mladinske knjige Robert Volčanšek, se mora uporabnik registrirati, nato pa lahko brska, izbira in si knjige nalaga na svoje naprave ali pa jih hrani v oblaku.

Poudaril je, da iskalnik po e-knjigah poleg klasičnega brskanja po avtorjih, naslovih in ključnih besedah omogoča tudi brskanje po vsebini knjig.

»Na nek način je naš iskalnik revolucionaren. Omogoča iskanje po celotni vsebini knjige. Lahko izberemo specifičen pojem, ki nas zanima, iskalnik pa pokaže, v kateri knjigi se ta pojem pojavlja, kolikokrat je uporabljen in kateri avtorji o tem pišejo,« je povedal.

NOVICE IZ SLOVENIJE

REZULTATI LETOŠNJE MATURE

Državni izpitni center je objavil rezultate splošne mature na letošnjem spomladanskem roku. Slednjo je od 6759 kandidatov, ki so uspešno zaključili četrti letnik gimnazije in so maturo opravljali prvič, uspešno opravilo 93,5 odstotka kandidatov, kar je primerljivo z lanskimi rezultati. Po podatkih Državnega izpitnega centra je bilo med omenjenimi kandidati neuspešnih 439 ali 6,5 odstotka. Najuspešnejših - zlatih maturantov - pa je bilo 318.

SREBRENICA JE GENOCID – KAJ PA KČEVSKI ROG, TEHARJE?

V opozicijskih poslanskih skupinah so predsednika DZ Janka Vebra pozvali k primerni obeležitvi spomina na žrtve vseh totalitarizmov. Povod za to je Vebrov nagovor v DZ, na dan spomina na žrtve genocida v Srebrenici, ko se je spomnil žrtev omenjenega genocida in med drugim dejal, da sovraštvo in predsodki še vedno niso stvar preteklosti.

PROBLEM NASTANE, KO NISI VEČ TUJEC

Hrvaško ministrstvo za znanost, izobraževanje in šport je izrazilo pričakovanje, da bodo hitro uredili zaplet z vpisom 79 državljanov Evropske zveze na hrvaške fakultete. Večinoma gre za slovenske državljane, ki so se prijavili za študij na Hrvaškem kot tuji študenti, po vstopu sosednje države v EZ pa se je njihov status spremenil in so obravnavani enako kot hrvaški.

PO SVETU

OPROSTITILNA SODBA

Večja mesta po ZDA so v nedeljo zajeli protesti zaradi odločitve šestih porotnic, da 29-letnega floridskega varnostnika Georgea Zimmermana oprostijo krivde za nenaklepni umor in uboj 17-letnega temnopoltega najstnika Trayvona Martina. Protesti so med drugim potekali v New Yorku, v Chicagu, Philadelphii, Washingtonu, Los Angelesu, San Franciscu, Bostonu, Detroitu, Baltimoru, Miamiju in predmestju Orlanda, kjer je Zimmerman februarja lani ustrelil Martina, ki se je vračal domov iz trgovine na očetov dom. Mnogi so namreč mnenja, da gre za oživiljanje rasizma. Več tisoč ljudi je nosilo transparente proti rasizmu in proti Zimmermanu ter zahtevalo pravico.

EGIPT

V Kairu je v ponedeljek začel obisk namestnik ameriškega zunanjega ministra Bill Burns, ki si bo na srečanjih z različnimi stranmi prizadeval za končanje nasilja in tranzicijo, ki bi vodila k vključujoči, demokratično izvoljeni civilni vladi. Do obiska prihaja v času, ko je novi režim zaostрил ukrepe proti Muslimanski bratovščini. V sklopu obiska naj bi se Burns srečal s predstavniki začasne vlade, pa tudi vodilnimi predstavniki civilne družbe in poslovnega sveta. ZDA se sicer še vedno niso odločile, ali bodo strmoglavljenje Mursija uradno prepoznale kot državni udar.

EU

Finančni ministri Evropske unije so ta teden dokončno potrdili, da bo Latvija 1. januarja postala 18. članica evroobmočja. Določili so tudi tečaj, po katerem bo evro zamenjal sedanjo nacionalno valuto lats. Evropski poslanci pa so potrdili nova pravila v tobačni industriji.

ŠTUDENTSKI PROGRAM

Od leta 1987 so se na izmenjavo znotraj programa Erasmus odpravili že več kot trije milijoni študentov. Kot še kažejo podatki Evropske komisije, je omenjeni program v študijskem letu 2011-2012 izmenjavo omogočil več kot 250 tisoč študentom, kar je rekord. Lani je Erasmus četrt milijona evropskim študentom omogočil, da so del visokošolskega izobraževanja opravili v tujini ali so se odločili za delovno prakso pri tujem podjetju. Poleg tega je več kot 46500 pripadnikov akademskega in administrativnega osebja prejelo podporo Erasmus za poučevanje ali usposabljanje v tujini. Med državami, ki sodelujejo v programu Erasmus, so bile v študijskem letu 2011-2012 med študenti najbolj priljubljene Španija, Francija in Nemčija. Največ študentov je v tujino napotila Španija, sledili sta Nemčija in Francija.

GENOCID V SREBRNICI

Prtekli četrtek so v spominskem parku Pótočari ob 18. obletnici genocida, ko so sile bosanskih Srbov po zavzetju te bošnjaške enklave 11. julija 1995 ubile več kot 8000 Bošnjakov pokopali 409 žrtev. Med njimi dojenčico brez imena, ki je umrla zaradi pomakanja zdravstvene oskrbe in sina predsednice Združenja mater Srebrenice in Žepe Munire Subašić - slednja je v Srebrenici izgubila 22 svojcev, tudi moža. Slovesnost se je začela z molitvijo, po njej

PISALI SMO PRED 50 LETI

SREBRNOMAŠNIK DR. FRANC GNIDOVEC

... Iz globoko verne, molitvene in poštene kmečke družine v ajdovski fari izhaja dr. Franc Gnidovec, ki te dni obhaja svoj srebrnomašniški jubilej. ...

Komunisti so dr. Gnidovcu sredi 2. Svetovne vojne umorili očeta, po vojni pa so dobili iz Vetrinja v svoje zverinske roke še tri njegove brate, katerih nedolžno kri so prelili. ...

Ko je škof dr. Gregorij Rožman leta 1952 drugič obiskal slovenske naseljence v Argentini in uvidel, da dr. Al. Odar ne more več nositi težke odgovornosti za semenišče, je vodstvo semenišča in še novoustanovljenega škofovega zavoda preložil na mlajše rame, na dr. Franceta Gnidovca. Tako nosi to dvojno breme že dolgih 11 let. ...

Dodati moramo še, da je za široko slovensko javnost delal zlasti s peresom. V marijinem letu 1954 nam je podaril lepo mariološko knjigo: Mati našega odrešenika. S svojimi članki in razpravami pa sodeluje tudi pri Duhovnem življenju in duhovniški reviji Omnes Unum ...

SAN MARTIN

Spominska proslava za padle protikomunistične borce, ki so jo pripravili v nedeljo, 30. junija v Slovenskem domu v San Martinu fantje in dekleta, spada gotovo med najlepše kulturne prireditve v letošnjem letu. Prireditve se je poleg članov SFZ in članic SDO udeležil tudi odbor doma z g. Leopoldom Novakom na čelu in še mnogo drugih, tako, da je bila dvorana popolnoma zasedena. ...

MORON-CASTELAR

Domobranska proslava SDO in SFZ

V soboto, 22 junija je bil na Pristavi v Moronu redni mesečni sestanek odseka SFZ, obenem pa smo se skupno z dekleti oddolžili spominu padlih domobrancev. ... O naših padlih junakih nam je govoril g. Stane Bitenc ... Po predavanju so člani Ivo Majhen, Tomaž kralj, Tine Vivod, Jože Žakelj in Matjaž Kunčič zapeli več domobranskih pesmi ob spremljavi kitar in baterije ...

(Svobodna Slovenija, 4. julija 1963, Št. 27)

so zbrane nagovorili predstavniki državnega vrha. Vsem je bilo edino, da je Srebrenica vsem v spomin in opomin, da se kaj podobnega nikoli več ne bi zgodilo.

SNOWDEN

Pristojni ruski organi še vedno niso prejeli prošnje za azil, ki naj bi jo nanje naslovil nekdanji sodelavec ameriške agencije za nacionalno varnost Edward Snowden. Ugledna ruska borka za človekove pravice Svetlana Ganuškina je dejstvo, da prošnja za azil še ni bila vložena, označila za nenavadno in dodala, da zadeva na videz postaja vse bolj neresna. Snowden naj bi se sicer še vedno nahajal na letališču, kjer je že v petek podpisal prošnjo za politični azil v Rusiji.

LUKSEMBURŠKI ODPSTOP

Dolgoletni luksemburški premier Jean-Claude Juncker je zaradi obveščevalske afere odstopil s položaja in velikega vojvodo pozval, naj v roku naslednjih treh mesecev razpiše predčasne volitve. Juncker je bil premier z najdaljšim mandatom v Evropi, saj je vlado vodil kar 18 let. Od leta 2005 do januarja letos je bil tudi vodja evrske skupine. Juncker se je moral v parlamentu zagovarjati pred očitki, da je tajna obveščevalna služba, ki jo v Luksemburgu vodi premier, več let nezakonito prisluškovala telefonskim pogovorom, preprodajala avtomobile in sodelovala pri podkupovanju.

RESUMEN DE ESTA EDICION

UN JULIO ESLOVENO

Ya forma parte de la tradición que el mes de julio tiene fuerte tinte emigratorio den Eslovenia. Coincide con la época de mayor presencia de eslovenos de todo el mundo. Hay reuniones oficiales y otras, organizadas por entidades no gubernamentales. La reunión en el parlamento, la reunión del Consejo de gobierno, el tradicional Tabor o la fiesta “Dobrodošli doma” (Bienvenidos en casa), conforman un julio, que debe crecer y perfeccionarse, uniendo la patria y la diáspora en un solo ante, con un solo objetivo: el bien común de toda Eslovenia. (Pág. 1)

EN EL ABRAZO DE DOS MUNDOS

Este es el título de la exposición que se puede ver en la Biblioteca nacional y universitaria de Eslovenia y que presenta las formas tradicionales de socialización de los eslovenos en la Argentina. La exposición es rica y demuestra la variedad de fuentes que conserva la Biblioteca. La muestra presenta las tres oleadas migratorias que arribaron a la Argentina. Si bien la estrella de la exposición es la palabra impresa, esta ilumina fuertemente las demás actividades de los eslovenos en la Argentina (la arquitectura, el arte en todas sus aristas, la historia, el conocimiento y los medios de comunicación). El trabajo fue realizado por Helena Janežič (responsable de la colección de material producido por eslovenos fuera de Eslovenia) y Veronika Potočnik (pequeños impresos).(Pág. 2)

HACE UN CLICK

Un grupo de amigos que tiene largos años de trabajo con los jóvenes y adolescentes de la colectividad eslovena observó la necesidad de consolidar los puntos de vista de algunos temas al dialogar con los adolescentes. Así se creó Mladi Stik (contacto juvenil), un encuentro cuyo objetivo es la formación religiosa y moral de los jóvenes de entre 15 a 18 años. Este año se realizó el viernes 21 de junio en el Instituto Don Bosco de Ramos Mejía y acudieron al “contacto” 44 chicos. Las actividades principales estuvieron a cargo del grupo “Protege tu corazón” que tiene larga experiencia de trabajo con jóvenes de esta edad. A lo largo del día los participantes se preguntaron quiénes eran, presentaron sus fortalezas y debilidades al resto del grupo, buscaron las cualidades a resaltar de los compañeros e intercambiaron opiniones sobre la amistad, el sexo y el amor. (Pág. 3)

RECUERDO DE LAS VÍCTIMAS

El domingo 30 de junio en el Slomškov dom de Ramos Mejía lo dedicaron a la memoria de los patriotas de Eslovenia que murieron por su país y que conllevó el éxodo esloveno de 1945, cuyos descendientes forman nuestra comunidad en la Argentina. La misa en recuerdo a las víctimas fue ofrecida por el párroco Janez Pintar. Luego siguió la conmemoración en la que se proyectaron imágenes históricas y pensamientos de Debeljak y Lenarčič. Los alumnos del curso participaron del recuerdo colocando velas frente a la placa que los recuerda. (Pág. 3)

EL OSO DE CHÉJOV EN LANUS

El 30 de junio el grupo de teatro de Slovenska vas en Lanús reafirmó que su actividad está en la cima y que se supera de presentación en presentación. Esta vez, al grupo de directores se sumó Dani Grbec, al cual hasta ahora hemos disfrutado como actor, y eligió para representar del dramaturgo ruso Chéjov la comedia de un acto “El oso”. Exquisita fue la ambientación elegida para el espectáculo; como si estuvieran todos en un salón de Rusia, el público formó parte de la historia que ocurre en un solo lugar y en tiempo continuo. El excelente juego de los tres actores entre el público, se llevó todos los aplausos. (Pág. 3)

10 AÑOS DEL ESLOVENO EN LA UBA

El martes 2 de julio el embajador de Eslovenia Tomaž Mencin visitó el curso de idioma esloveno que se dicta en la UBA con motivo del 10º aniversario del curso y el cierre del primer cuatrimestre. Los alumnos tuvieron la oportunidad de realizarle preguntas.

SVOBODNA SLOVENIJA / ESLOVENIA LIBRE

Fundador: **MILOŠ STARE** / Director: **Antonio Mizerit** / Propietario: **Asociación Civil Eslovenia Unida** / Presidente: **Franci Znidar** / Redacción y Administración: **RAMON L. FALCON 4158 - C1407GSR BUENOS AIRES - ARGENTINA** Tel.: (54-11) 4636-0841 / 4636-2421 (fax) / e-mail: **esloveniau@sinectis.com.ar** in **esloveniau@gmail.com**
Za Društvo ZS: Franci Znidar / **Urednik:** Tone Mizerit
Sodelovali so še: Gregor Batagelj (dopisnik v Sloveniji), Marta Petelin, Jože Horn, Jernej Tomazin, Pavel Brula, Franci Sušnik, Marko Čeč, Marjanka Grohar, Erik Oblak, Uršula Urbančič, Nevenka Grohar, Štefi Bokalič, Mikaela Mehle, Jože Lenarčič in Meta Klinar.
Mediji: STA, Radio Ognjišče, Družina.

Naročnina Svobodne Slovenije: Za Argentino, \$ 600.-; pri pošiljanju po pošti: sivi papir, \$ 820.-; beli papir \$ 930.-; Bariloche; \$ 785.-; obmejne države Argentine, 250.- US dol.; ostale države Amerike, 280.- US dol.; ostale države po svetu, 300.- US dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto, 200.- US dol. za vse države. Dolg za letnike v zaostanku se plača po ceni naročnine tekočega leta. **Svobodna Slovenija izhaja s podporo Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu RS.**
Čeke: V Argentini na ime „Asociación Civil Eslovenia Unida“, v inozemstvu (bančne cheke, ne osebne) na ime „Antonio Mizerit“. Oblikovanje in tisk: **TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L.** / California 2750-C1289ABJ Buenos Aires-Argentina / Tel.: (54-11) 4301-5040 / E-mail: **info@vilko.com.ar**

MALI OGLASI

TURIZEM
TURISMO BLED
 EVT Leg. 12618
 Dis. 2089
 de Lucía Bogataj
 Monseñor Marcón 3317 B, San Justo
 Tel. 4441-1264/1265

GREGOR BATAGELJ, turistični vodnik v Sloveniji. Slovenski/španski jezik. Mob.: +386-(0)31-567-098. E-naslov: mgbatagelj@gmail.com

ZOBOZDRAVNIKI
Dr. Damijana Sparhakl - Zobozdravnica - Splošna odontologija - Belgrano 123, 6. nadstr. "4" - Ramos Mejía - Tel.: 4464-0474.

ADVOKATI
Dobovšek - odvetniki
 Somellera 5507 - C1439AAO - Capital Federal - Tel/Fax 54-11-4602-7386
 E-mail: estudio@estudiodobovsek.com.ar

Dr. Marjana Poznič - Odvetnica - Uradna prevajalka za slovenski jezik. Lavalles 1290, pis. 402 - Tel. 4382-1148 / 15-4088-5844 - mariana.poznic@gmail.com

Dra. Ana C. Farreras de Kocar - Sucesiones - Contratos - Familia - Comercial - Laboral - Civil - Jubilaciones - Pensiones. Martes y Jueves de 15 a 18 hs. Belgrano 181 - 6º B (1704) Ramos Mejía. Tel.: 4469-2318 Cel.: 15-6447-9683
 e-mail: farrerasanac_te@yahoo.com.ar

GASTRONOMIJA
 od torka do vključno sobote od 19. ure naprej. Praznovanja, obletnice, srečanja. Cene ugodne, pristna domača hrana in kvalitetna postrežba.

Apetit
 sabor europeo
 Rezervacije: 4658 4 1 5 8 .
 Avellanes

da 450, Ramos Mejía, Buenos Aires.
Planika catering - Ani Rode
 Slovensko in mednarodno pecivo po naročilu - Tel.: 4655-4422 ali 15-4073-3495

POSREDOVANJA
PATAGONIA Storitve
 María Cristina Breznikar Rant s.p.
 Vaš kontakt v Sloveniji. Osebna potovanja. Vzpostavimo stik med sorodniki. Pokojninski postopki, najemnine in več drugih storitev. E-mail: patagonia.storitve@yahoo.com

PORAVNAJTE NAROČNINO!

VALUTNI TEČAJ V SLOVENJI 16. julija 2013

1 EVRO	1,31 US dolar
1 EVRO	1,37 KAD dolar
1 EVRO	7,17 ARG peso

DARUJTE V TISKOVNI SKLAD!

Princa in princeski

Britanski princ Edward s soprogo Sophie je sklenil obisk v Sloveniji. V ločenem programu je grof Wesseški nastopil kot častni govorec na poslovnem zajtrku Blejskega forum mladih in podelil zlata priznanja udeležencem Mednarodnega priznanja za mlade, skupaj pa sta obiskala Center za izobraževanje, rehabilitacijo in usposabljanje v Kamniku, kjer sta si ogledala predstavitev terapevtskega jahanja in skupaj z varovanci cen-

tra še nastop klasične šole jahanja, ki poteka v sodelovanju s Kobilarno Lipica.

Japonski princ Akišino in princesa Kiko sta med drugim v Sloveniji obiskala Postojnsko jamo. Princ Akišino, ljubitelj živali, je bil posebej navdušen nad predstavitvijo bogatega in raznovrstnega življenja v postojnskem podzemnem svetu. Visoka gosta sta obiskala tudi univerzo v Ljubljani, kjer sta se srečala tudi s študenti japonologije na Filozofski fakulteti.

DAROVALI SO

V dobrodelni sklad Zveze Slovenskih mater in žena so darovali: Héctor Vicente Vodopivec 300.- pesov; ga. Katica Cukjati (v spomin na krstno botro Marijo Adamič roj. Močnik) 500.- pesov; N.N. Ramos Mejía 200.- pesov; družina Kočar (v spomin na strica Francija Breznikarja) 300.- pesov; N.N. San Martín 300.- pesov. **Bog povrni!**

Za ZSMŽ San Martin sta darovali: družina Voršič 200.- pesov v spomin Branka Rebozova in ga. Tinca Fajfar 200.- pesov v dober namen.

Iskreli Bog plačaj!

OSEBNE NOVICE

Rojstvo
 Dne 30. maja 2013 se je rodila **Tatiana Ivana Oblak**, očka je Martin in mamica pa Valeria Benegas.

4. julija se je rodila **Luciana Sanchez Carrera**, očka Marko Sanchez Črnak, mamica Gisele Carreras.

Srečnim staršem iskreno čestitamo!

Smrt
 V Miramarju je umrla **Mara Prešiček roj. Žurga** (87); v Belgrano **Jože Kržišnik** (78); v Slovenski vasi **Slavko Reven** (88).

Naj počivajo v miru!

17. avgusta
 v Slomškovem domu

POZOR!
 Prodajam zemljišče za gradnjo v Sloveniji
 Cel. 15- 6730-8805

SLOVENCİ IN ŠPORT

KOLAJNE ZA MLADE ŠPORTNIKE

V Poznanju na Poljskem so se mladi športniki pomerili na mladinskem evropskem prvenstvu. Plavalec Peter John Stevens je osvojil srebrno medaljo na 50 metrov prsno in s tem dosegel tudi nov slovenski mladinski rekord.

Plavalka Nastja Govejšek je osvojila bronasto medaljo na 50 delfin, ob tem pa še enkrat izboljšala slovenski absolutni rekord v tej disciplini.

v finskem Tampereju je na 9. evropskem prvenstvu za mlajše članedo 23 let Maja Bratkič v finalu troskoka osvojila bronasto medaljo. Skočila je 13,52 m in zaostala le za Bolgariko Gabrielo Petrovo, ki je skočila 13,91 m, in Darjo Derkach iz Italije, ki je zmogla 13,56 m.

Barbara Špiler je v finalu meta kladiva z 69,69 m osvojila srebrno medaljo; zmagala je Britanka Sophie Hitchon s 70,72 m.

Zadnji dan 8. svetovnega prvenstva za mlajše mladince v ukrajinskem Donjecku je Matija Muhar osvojil zlato medaljo v metu kopja. Dosegel je osebni rekord z 78,84 m.

Kajakaši Rok Markočič, Žan Jakše in Anže Urankar

so na mladinskem svetovnem prvenstvu v spustu na divjih vodah slovenski ekipi priveslali prvo kolajno. Na ekipni sprinterski tekmi v Lofru so priveslali do bronaste kolajne. Po bronasti kolajni kajakaške ekipe je za novo kolajno poskrbel kajakaš Rok Markočič, ki je v finalu sprinterske preizkušnje osvojil srebro.

SPET V FORMI

Najboljši slovenski atlet Primož Kozmus (foto) je na mitingu Evropske atletske zveze EAA v Budimpešti v metu kladiva osvojil drugo mesto z

Primož Kozmus

metom 77,98 metra, tako kot na lanskim olimpijskih igrah v Londonu pa ga je premagal Madžar Kriszti-

an Pars, ki je kladivo vrgel 80,73 m. To je bil prvi na-

stop Kozmusa po ekipnem evropskem prvenstvu prejšnji mesec v Kaunasu, kjer je tekmoval s poškodovanim gležnjem.

KOLAJNA ZA SAMBO

Polona Lampe, slovenska predstavica v borilni večerini sambo, je danes osvojila prvo slovensko kolajno na 27. poletni univerzijadi v Kazanu. V kategoriji do 60 kg je zasedla tretje mesto.

NA NAJVIŠJI STOPNIČKI

Čeprav najboljši slovenski teniški igralec Grega Žemlja minuli teden ni nastopal na turnirjih, je na zadnji lestvici ATP dosegel nov rekord za slovenski moški tenis. Žemlja je po novem namreč 43. igralec na svetu, kar je še za mesto bolje kot teden poprej.

OBVESTILA

ČETRTEK, 25. julija:
ZSMŽ San Martin vabi na mesečni sestanek v Domu ob 16. uri. Imeli bomo srečanje v kuhinji z Anico Rode. Vsi lepo vabljeni!

NEDELJA, 28. julija:
Srečanje molivk in molivcev Živega rožnega venca, ob 15. 30 v cerkvi Marije Pomagaj

SREDA, 31. julija:
Učiteljska seja, ob 19.30 v Slovenski hiši.

SOBOTA, 3. avgusta:
Redni pouk na srednješolskem tečaju RMB, ob 15. uri v Slovenski hiši.

6. julija je bil krščen v cerkvi Espiritu Santo
Francisco Ciril Oblak
 botra sta bila:
 Marjana Zimmermann
 in Ciril Oblak
 Naše iskrene čestitke!

Na Pristavi imamo na razpolago

DOMAČE KOLINE

Naročite jih lahko po telefonu na številko 4489-1296 ali 4481-3541

»V nebesih sem doma, od tega ne sveta ...«
 blaženi A. M. Slomšek

V globoki žalosti, sporočamo, da je v nedeljo, 16. junija, stopila pred svojega ljubljene Očeta, naša draga mama, babica, prababica, sestra in teta

Marija Močnik por. Adamič

Zahvaljujemo se vsem, ki so prišli na zadnje slovo; za pogrebno mašo g. Jožetu Bokaliču, ter za molitve ob krsti duhovnikoma Mirku Grbcu in Franciju Cukjati
 Priporočamo jo v molitev in blag spomin.

Žalujoci:

sinovi **Franci** z družino, **Marjan**, **Peter** ter hčerka **Vera** z družino; vnukinje in vnuki: **Marko**, **Boris**, **Kristina**; v Kanadi: **Peter Adamič** in žena **Karen**, **Kathy Adamič** in mož **Desmond Thierny**, **Philip**, **Paul** in **Veronika**; brat **France** z družino; sestre: **Angela**, **Amalija**, **Francka** in **Terezija**; pravnuki, nečaki in ostalo sorodstvo.

Argentina, Slovenija, Kanada, Čile

»Nemirno je naše srce, dokler ne počiva v Tebi«
 (sv. Avguštin, Izpovedi 1,1)

Vsem slovenskim rojakom z globoko žalostjo sporočamo, da je 24. junija odšel k Bogu po večno plačilo zvesti sin Slovenije, ljubitelj vsega lepega in plemenitega ter velik prijatelj in sodelavec Slovenske kulturne akcije, pesnik in prevajalec

Branko Rebozov

S hvaležnim spominom ga priporočamo v molitev.

Slovenska kulturna akcija